

Bulletin č. 1

Březen 2011

Úvodník

Projekt SAVE AGE je první mezinárodní evropskou iniciativou, která považuje energetickou účinnost mezi seniory jako důležitý prvek pro snížení spotřeby energie.

Je konečně na čase zahájit akce na podporu energetické účinnosti mezi seniory žijícími v domovech pro seniory s tím, že zajišťování energetické udržitelnosti je jednou z největších výzev, které dnešní Evropa čelí.

Téměř 14 % populace EU je starší než 65 let a předpokládá se, že v roce 2050 to bude dvojnásobek. Do té doby zde bude 80 milionů starších Evropanů, kteří budou stále hrát roli v naší společnosti i přes omezení, které stárnutí přináší. 1,5 milionu lidí žije ve více než 24 000 domovech pro seniory po celé Evropě, což je činí podstatnou společenskou a organizační skupinou.

Obsah

- I. Krátký popis projektu SAVE AGE**
- II. Zkušenost z Portugalska, Nizozemí a Německa**
- III. SAVE AGE: První tisková konference – Lublaň, 8.3.2011**
- IV. Partneři podílející se na projektu v 10 evropských zemích**

Krátký popis projektu SAVE AGE

Hospodaření s energií mezi lidmi vyššího věku

Je konečně na čase zahájit akce na podporu energetické účinnosti mezi seniory žijícími v domovech pro seniory s tím, že zajišťování energetické udržitelnosti je jednou z největších výzev, které dnešní Evropa čelí.

Téměř 14 % populace EU je starší než 65 let a předpokládá se, že v roce 2050 to bude dvojnásobek. Do té doby zde bude 80 milionů starších Evropanů, kteří budou stále hrát roli v naší společnosti i přes omezení, které stárnutí přináší. 1,5 milionu lidí žije ve více než 24 000 domovech pro seniory po celé Evropě, což je činí podstatnou společenskou a organizační skupinou.

Projekt SAVE AGE je postaven na zmapování současné situace hledajíc technické, behaviorální, znalostní a finanční překážky energetické účinnosti v domovech pro seniory.

Projekt využívá již založené sítě E.D.E.- členové v E.D.E reprezentují 18 zemí Evropy a 23 národních asociací – a jinými komunikačními prostředky mají za úkol přesvědčit jejich manažery, aby zavedli energeticky účinné strategie a plány s cílem dát podnět k investičním beznákladovým nebo nízkonákladovým opatřením vedoucím k úsporám energie. Na národní úrovni bude vytvořen soubor výukových aktivit a budou určeny pilotní domy, kde se budou testovat různé metody. Všechny tyto kroky jsou podpořeny komunikačními aktivitami zaměřenými na zvýšení povědomí za účelem změnit přístup personálu a osob v péči, které mají více hospodařit s energií.

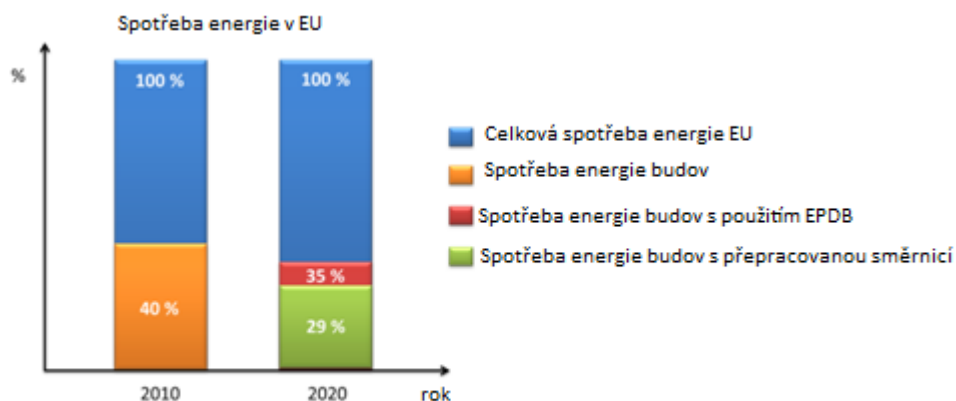
13 partnerů v deseti členských zemích EU bude realizovat aktivity projektu, přičemž rozšiřující aktivity budou sahat dále – rozšíří se do 24 000 domovů zapojených do sítě E.D.E. v 18 zemí Evropy a 23 národních asociacích jsou spojeny prostřednictvím E.D.E. iniciativou a E.D.E. je spojen s jinými asociacemi a institucemi.

Zkušenost z Portugalska, Nizozemí a Německa

Portugalsko: SAVE AGE a přehodnocení Energetické náročnosti budov (EPBD)

Směrnice Energetické náročnosti budov (2002/91/EC) je základem pro stanovení hodnocení náročnosti na energii a certifikaci členskými státy (MS). Nicméně nedostatky této úpravy vedly k jejímu přepracování (2010/31/EU), ke zlepšení efektivity a uvedení věcí na pravou míru. Budovy včetně domovů pro seniory spotřebují přes 40 % celkové spotřeby energie v Evropě, což představuje 36 % celkových emisí CO₂. Mají však značný nevyužitý potenciál pro efektivní snížení nákladů na energii, přepracovaná směrnice pomůže snížit v roce 2020 celkovou spotřebu energie EU o 11 %.

Klíčová opatření přepracované směrnice:

- Opuštění hranice 1 000 m² pro "rozsáhlou rekonstrukci" (menší domovy pro seniory budou také podporovány, aby zavedly opatření nejlepší praxe);
- Požadavek vytvoření národních plánů, návrhů opatření (včetně těch, které jsou finanční povahy) a zaměření se na zvýšení počtu nízkoenergetických budov (s rokem 2020 budou mít domovy pro seniory prakticky nulovou spotřebu energie);

SAVE AGE

Save Energy

green energy for elderly

- Vývoj komplexní metodiky pro měření energetické účinnosti (projekt SAVE AGE pracuje na referenční metodice pro tyto účely, včetně domovů pro seniory);
- Zavedení minimálních výkonnostních požadavků pro budovy s cílem dosažení optimální úrovně nákladů (do konce června 2011 je třeba vypracovat srovnávací metodiku pro výpočet optimální úrovně nákladů s minimálními požadavky na energii pro budovy bude vyžadovat spolupráci členských států. Ty určí energeticky účinná opatření zvláště pro každý typ budov. Projekt SAVE AGE umožní domovům pro seniory stanovit konečné a primární potřeby energie a nalézt nejlepší dostupné praktiky, jejichž životní náklady budou později spočítány.
- Zpřísnění podmínek pro získání energetických certifikátů (pokud má domov pro seniory přes 500 m² užité plochy, v roce 2015 minimálně 250 m², a má vysokou návštěvnost ze strany veřejnosti, certifikát musí být umístěn na dobře viditelném místě).
- Provádění pravidelných kontrol budov a stanovení pokut za porušení norem nezávislými experty. Členské státy by měly stanovit technické požadavky na budovy podle jejich celkové energetické náročnosti, zahrnující:
 - Vytápění (pravidelná kontrola pro více než 20 kW),
 - Klimatizace (pravidelná kontrola pro více než 12 kW), a
 - Velké ventilační systémy.

Do července 2012 mají členské státy čas navrhnout změny. Do té doby bude mít projekt SAVE AGE seznam nejlepších praktik a návod, jak zlepšit energetickou účinnost v praxi, jak umožnit domovům pro seniory šetřit energií. Jakýkoli výkyv přesahující 15 % mezi současnými a nákladově optimálními požadavky budou muset členské státy postoupit kontrole EU.

Zdroje:

1. **eceee**. http://www.eceee.org/press/Approved_recast_of_buildings/. [Online] [Citace: 10. 1. 2011.]
2. —. <http://www.eceee.org/buildings/>. [Online] [Citace: 10. 1. 2011.]
3. **RICS**. <http://www.joinricsineurope.eu/en/pressroom/rics-shows-the-impact-of-energy-labels-in-the-housing-market/>. [Online] [Citace: 10. 1. 2011.]
4. **EU Member States and the European Commission**. <http://www.epbd-ca.org/>. [Online] [Citace: 10. 1. 2011.]
5. **eceee**. http://www.eceee.org/buildings/EPBD_Recast/. [Online] [Citace: 10. 1. 2011.]
6. —. http://www.eceee.org/columnists/Fiona_Hall/Buildings_are_key_to_meeting_our_targets. [Online] [Citace: 10. 1. 2011.]
7. —. *Policy brief on "The Energy Performance of Buildings Directive (2010/31/EU)*. říjen, 2010.
8. —. *eceee views on the Energy Performance of Buildings Directive (EPBD) recast proposal*. leden, 2009.
9. **SAVE AGE**. <http://www.isr.uc.pt/~saveage/index.php?action=project>. [Online] [Citace: 11. 1. 2011.]
10. **ieea**. http://ieea.erba.hu/ieea/page/Page.jsp?op=project_detail&prid=2406&side=projectbrief. [Online] [Citace: 11. 1. 2011.]
11. **CITRA**. www.citra.org/wordpress/wp-content/uploads/residential.doc. [Online] [Citace: 11. 1. 2011.]
12. **DOE**. <http://www.energy.gov/news2009/7550.htm>. [Online] [Citace: 11. 1. 2011.]
13. **aivc**. http://www.aivc.org/medias/pdf/Workshop062010/W_B_DG%20ENER%20MH%20Airtightness%20workshop.pdf. [Online] [Citace: 12. 1. 2011.]
14. http://www.glassforeurope.com/images/cont/166_45196_file.pdf
15. http://www.glassforeurope.com/images/cont/166_85566_file.pdf
16. <http://pr.euractiv.com/files/210610%20EuroACE%20Press%20Release%20-%20EPBD%20Recast%20published%20in%20the%20Official%20Journal.pdf>
17. <http://www.asiepi.eu/wp2-benchmarking.html>
18. Směrnice Evropského parlamentu ze dne 19. 5. 2010 č. 2010/31/EU O energetické náročnosti budov (přepřacováno)

Nizozemí: Úspory energie v domovech péče v Nizozemí nabývají na významu

V Nizozemí je o projekt SAVE AGE velký zájem. Je jasné, že šetření energií v domovech pro seniory se stává stále aktuálnější a podstatnější záležitostí. To ostatně není žádným překvapením, šetření energií nabízí mnohé výhody: napomáhá zpomalení klimatických změn, šetří peníze a může vést ke zlepšení vnitřního prostředí a ke snížení míry pracovní neschopnosti personálu. Domovy jsou také stále více tlačeny k přijímání energeticky úsporných opatření místními úřady.

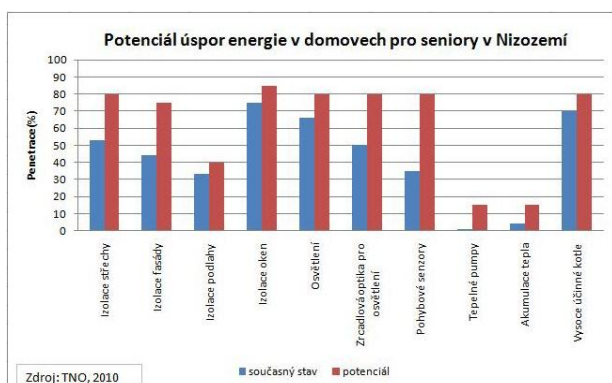

Nedávný výzkum potenciálu úspor energie v holandském zdravotnictví ukázal, že reálný potenciál úspor energie se v rámci pečovatelských domů a domovů péče o seniory pohybuje kolem 25 % (TNO, 2010). To také ukazuje na potenciální snížení účtu za energie o 25 %.

Největší míru úspor vykazuje izolace střechy a fasády, rozumné užívání osvětlení a optimalizace vytápění. Zavedení systému akumulace tepla je lákavou možností pro nové domovy.

Projekt SAVE AGE napomáhá vedení domovů péče k získání přehledu o potenciálních úsporách v jejich podmínkách a poskytuje jim srovnání jejich spotřeby energie se spotřebou podobných institucí.

Zájem o tyto postupy naznačuje i množství domovů v Nizozemí, které se chtěly podílet na projektu SAVE AGE. Ve skutečnosti počet těchto žádostí převyšoval maximální částku, která byla určena rozpočtem projektu. Společnost W/E Consultants, partner projektu, který má na starost aktivity v Nizozemí, bude informovat všechny domovy, které musely být odmítnuty, o práci projektu a jejich výsledcích.

Německo: „Windel Willi“ – První elektrárna, která získává teplo z plen

Spalovna plen pojmenovaná „Windel Willi“, vyrábí teplo z 5 000 t odpadu domovů péče provozovaných nadací Liebenau a soukromých domovů už od roku 2006. V této elektrárně byla vyvinuta nová unikátní technologie, pomocí které lze získávat energii z odpadu produkovaného sektorem péče.

Nadace Liebenau zaměstnává 5 800 lidí, kteří pracují pro dobro 15 000 postižených, chudých a starých lidí. Od roku 1870 nadace rozšířila svou působnost na 90 měst a obcí v Německu, Rakousku a Švýcarsku, její centrála je v Liebenau, poblíž Bodamského jezera. Vedle sociálních služeb jsou součástí nadace také komerční společnosti, které nabízejí své služby nadaci a externím klientům.

Nápad vybudovat „Windel Willi“ se zrodil díky zaměření nadace Liebenau na udržitelnost sociálního, ekonomického a ekologického vývoje. Dalším důvodem je také velké množství odpadu, který je vytvářen při běžném provozu domovů péče. Značně se tak sníží množství odpadu, které bude potřeba z domovů odvážet. Důležité jsou nejen čisté zdroje energie, podle Marca Naurenze, vedoucího vývojového oddělení, nezbytné je také čtení energií: „Dodržujeme samozřejmě aktuální předpisy týkající se úspor energie ve všech budovách. A vždy se snažíme být ještě lepší.“

V nově vybudované energetické stanici v Liebenau produkuje teplo a elektřinu nový „Windel Willi“ (1225 kW_{th}), dva bojler na dřevěné štěpky (2269 kW_{th}) a dva Stirlingovy motory (2x35 kW_{el}). Energetická stanice pumpuje teplo do dvou vytápěcích sítí, které zásobují všechny komerční a soukromé prostory v Liebenau a Hegenbergu. Nová elektrárna vytápí v Liebenau také skleníky, poskytuje teplou vodu a páru pro prádelny a dodává teplo kuchyni ústavu pro postižené.

Nová energetická stanice v Liebenau

Teplo, které „Windel Willi“ vytváří z odpadu, je v elektrárně použito pro vysoušení dřeva v lesnické společnosti nadace. Díky různorodosti odběratelů může být energie vyrobená „Windel Willi“ využita téměř stoprocentně.

Odpad z plen je nyní svážen z cca 150 domovů nadace a z dalších ústavů přilehlého regionu. Některé obce jsou také napojeny na logistickou síť a nabízejí sběrovou službu také rodinám s malými dětmi a inkontinentním lidem.

Projekt SAVE AGE využívá nejlepší dostupnou praxi pro úspory energie a napomáhá vedení domovů péče najít potenciál dalších úspor energie vztažený k jejich situaci a dává možnost porovnat jejich spotřebu energie s institucemi partnerů.

Pro více informací čtěte zde: (německy):

www.ligas-gmbh.de

<http://www.Stiftung-Liebenau.de>

SAVE AGE: První tisková konference – Lublaň, 8.3.2011

Cíl, Aktivity, Výsledky, Partneři a možnosti spolupráce

První tisková konference v kongresovém centru Mons byla zaplněna zájemci, kteří se chtěli dovědět více o projektu SAVE AGE. Darko Ferčej uvedl základní informace o projektu, jeho cíle, aktivity, výsledky, partnery a možnosti spolupráce. Pan Erik Potočar z Energetického oddělení Ministerstva hospodářství představil účastníky současného IEE a vyzval je k aktivnímu zapojení v dalším vývoji projektu. Boris Koprivnikar poté poukázal na energetickou situaci v domovech péče pro starší lidi spolu s možnými řešeními ze strany vedení domovů a příklady nejlepší praxe. Uchovávání záznamů energie, monitoring a příklady nejlepších praktik uvedl pan Kandus. Tisková konference byla spojena s dalším projektem IEE – BioEnerGis, který představila Maja Ferlinc, SBRA. Po skončení tiskové konference publikovaly Slovinská Tisková Agentura a deník Dnevnik články vztahující se ke konferenci, které si přečetlo až 150 000 slovinských čtenářů.

Foto z tiskové konference

Více informací o projektu SAVE AGE naleznete v 10 jazycích na stránce:
www.saveage.eu

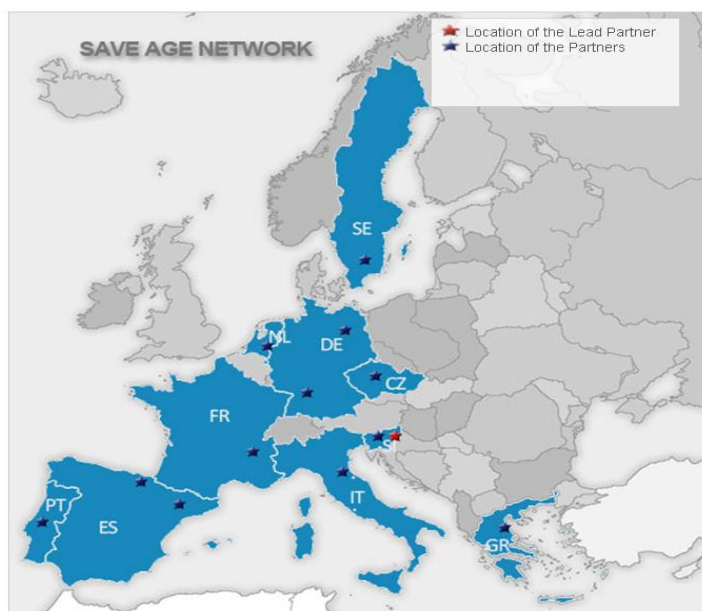
SAVE AGE

Save Energy

green energy for elderly

Partneři podílející se na projektu v 10 evropských zemích

e-zavod
Institute for Comprehensive Development Solutions
Contact: Darko Fercej
E-Mail: darko(at)ezavod.si
Tel.: 386 2 749 32 25

E.D.E. - European Association of Directors of
Residential Care Homes for the Elderly
Contact: Wilfried Schlüter
E-Mail: info(at)ede-eu.org
Tel.: 493 061681411

Pieriki Anaptixiaki s.a.
Contact: Konstantinos Zapounidis
E-Mail: pieriki(at)otenet.gr
Tel.: 30 2351027541

W/E Consultants Sustainables
Contact: Erik Alsema
E-Mail: alsema(at)w-e.nl
Tel.: 31 30 6778761

Prioriterre - Centre d'Information et de Conseil Energie, Eau,
Consommation
Contact: Manouchka Auguste
E-Mail: manouchka.auguste(at)prioriterre.org
Tel.: 334 50 67 67 22

INGEMA-Matia Gerontological Institute
Contact: Miren Iturburu Yarza
E-Mail: miren.iturburu(at)ingema.es
Tel.: 34 943 22 46 43

APSSCR Association of Social Health Care Providers
Contact: Jiri Horecký
E-Mail: prezident(at)apsscr.cz
Tel.: 420 381213332

Steinbeis Research Institute for Solar and Sustainable
Thermal Energy Systems
Contact: Thomas Pauschinger
E-Mail: pauschinger(at)solites.de
Tel.: 49-711-6732000-40

ISR-UC Institute of Systems and Robotics
Contact: Paula Fonseca
E-Mail: pfonseca(at)isr.uc.pt
Tel.: 351 293796325

ASP Martelli - Public Company for Persons Service
Contact: Daniele Raspini
E-Mail: direttore(at)aspmartinelli.it
Tel.: 390 55951097

CIRCE Centre of Research for Energy Resources and
Consumption
Contact: Francisco Barrio
E-Mail: Francisco.barrio(at)unizar.es
Tel.: 0034 976 761 863

ESS - Energy Agency for Southeast Sweden
Contact: Lena Eckerberg
E-Mail: lena.eckerberg(at)energikontorsydost.se
Tel.: 464 9188067

SSZS Association of Social Institutions of Slovenia
Contact: Boris Koprivnikar
E-Mail: info(at)ssz-slo.si